

16 ปีปฏิรูปการศึกษาล้มเหลว ไทยสูญรายได้ 1.5 ล้านล้านบาท

☛ นำเสนอเมื่อ 23 ส.ค. 2559

สถาบันอนาคตไทยศึกษา เผย 16 ปี ไทยปฏิรูปการศึกษาล้มเหลว สูญเสียโอกาส 1.5 ล้านล้านบาท งานวิจัยชี้จัดการศึกษามีปัญหาทุกระดับ พัฒนาการเด็ก 1 ใน 5 จะต่ำกว่าเกณฑ์

เมื่อวันที่ 23 ส.ค. ที่โรงแรมอินเตอร์คอนติเนนตัล กรุงเทพฯ ดร.เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ประธานกรรมการบริหาร สถาบันอนาคตไทยศึกษา นำเสนองานวิจัยหัวข้อ “โอกาสที่หายไป: 12 ข้อเท็จจริงการศึกษาไทย” ในงาน Thailand Strategic Giving ว่าปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปัจจุบัน ผ่านไป 16 ปี พบว่า การที่ปฏิรูปการศึกษาไม่สำเร็จ ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังนั้น ส่งผลให้เกิดการเสียโอกาสที่ประเทศควรจะได้รับ ประมาณ 1.5 ล้านล้านบาท หรือกว่า 11% ของจีดีพี โดยตัวเลขการเสียโอกาสที่คำนวณได้นั้น เกิดจากการเปรียบเทียบประเทศที่ปฏิรูปการศึกษาสำเร็จ เช่น โปแลนด์ ปฏิรูปการศึกษาโดยใช้เวลาประมาณ 11 ปี ทำให้เด็กสอบได้คะแนน PISA เพิ่มขึ้น 48 คะแนน ขณะที่ของเรา 10 หรือ 11 ปี คะแนนเพิ่มขึ้นเพียง 3 คะแนน ซึ่งการที่ผลคะแนน PISA เพิ่มขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของแรงงาน มีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ และถ้าประเทศไทย ปฏิรูปการศึกษาสำเร็จ จะทำให้ไม่ต้องเสียโอกาส เฉลี่ยปีละ 0.14% และไม่ต้องเสียรายได้ในช่วง 16 ปีที่ผ่านมา

ดร.เศรษฐพุฒิ กล่าวต่อไปว่าการปฏิรูปการศึกษา มีความสำคัญมากที่ต้องทำให้สำเร็จ เพราะหากไม่สำเร็จจะถือเป็นการสูญเสียโอกาสที่ไม่ใช่ส่งผลเฉพาะเด็กเท่านั้น แต่รวมถึงเศรษฐกิจของประเทศด้วย ซึ่งทุกระดับการศึกษาในขณะนี้มีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นช่วงก่อนวัยเรียน พบว่า พัฒนาการของเด็ก 1 ใน 5 จะต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ควรจะเป็น ส่วนระดับประถมศึกษา ตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 มีนักเรียนที่อ่านไม่ออก ประมาณ 1.4 แสนคน และเขียนไม่ได้ ประมาณ 2 แสนกว่าคน ,ระดับมัธยมศึกษา เด็กอ่านออกเขียนได้ แต่จับใจความไม่ได้ โดยดูได้จากผลคะแนน PISA เด็กไทย 1 ใน 3 หรือ 32% จะอ่านจับใจความไม่ได้ และเด็ก 6 ใน 10 เท่านั้นที่เรียนจบมัธยมศึกษา

อีกทั้งโรงเรียนดี ๆ ที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน หรือโอเน็ต ติดท็อป 50 ของประเทศ 34 แห่งส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพฯ ทำให้เด็กในกรุงเทพฯ มีโอกาสศึกษาต่อมหาวิทยาลัยดี ๆ สูงกว่าเด็กในต่างจังหวัด และมีโอกาสเรียนมหาวิทยาลัย ขณะที่เด็กต่างจังหวัด มีเพียง 20% ที่เขาเรียนมหาวิทยาลัยได้ ส่วนค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษติวเข้มมหาวิทยาลัย คิดเป็น 1.3 เท่าของค่าใช้จ่ายในการเรียนปกติ

ทั้งนี้ ปัจจุบัน แม้จะมีมหาวิทยาลัยให้เลือกมาก เนื่องจากมีที่นั่งสอบมากกว่าเด็กที่เข้าสอบ แต่พบว่า 2 ใน 3 ครัวเรือนไม่มีเงินส่งลูกเรียนต่อมหาวิทยาลัย เพราะค่าใช้จ่ายในการส่งเด็กคนหนึ่งเรียนจบมหาวิทยาลัย 4 ปี ใช้เงินประมาณ 5 แสนกว่าบาท ซึ่งต่อให้ค่าเล่าเรียนถูก แต่ค่าใช้จ่ายอื่นๆ สูง หรือถ้ากองทุนเงินในใหญ่มิมเพื่อการศึกษา คนหนึ่งได้ประมาณ 1.7 แสนบาท ทำให้พ่อแม่ต้องไปกู้หนี้ยืมสินส่งลูกเรียน ซึ่งมหาวิทยาลัยเขาเรียนไม่อยาก และจบไม่อยาก แต่เมื่อจบออกมาแล้ว

ต่อให้สถิติการมีงานทำของเด็กสูง มีเพียง1%ของเด็กจบใหม่ที่ตกงานเกิน6เดือน แต่งานที่เด็กทำ มีเพียง1ใน4เท่านั้นที่ทำงานตามวุฒิ สาขาวิชาชีพที่ตนเองเรียนจบมา ส่วนใหญ่จะทำงานไม่ตรงวุฒิ หรือต่ำกว่าวุฒิที่เรียนมา

“สิ่งที่ทำให้ปฏิรูปการศึกษาไม่สำเร็จนั้น ไม่ใช่เรื่องงบประมาณ เพราะภาครัฐได้จัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาจำนวนมาก แต่เท่าที่ศึกษาเบื้องต้น เกิดจากการบริหารจัดการ หลักสูตร และคุณภาพของครู โดยเฉพาะคุณภาพของครูที่เป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งตรงจุดที่ไม่แก้ปัญหาเรื่องนี้ แล้วไปแก้โดยวิธีอื่น เช่น พยายามเพิ่มลดโรงเรียน ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาการศึกษาได้ ตอนนี้มีแผนจะพัฒนาครู แต่ยังเป็น การแก้ปัญหาไม่ครบถ้วน เพราะระบบราชการ ชอบวัดผลจากตัวชี้วัดการทำงาน เช่น จำนวนเปอร์เซ็นต์การอบรม เรื่องกระบวนการ โดยไม่ได้วัดจากคุณภาพของเด็ก ดังนั้น หากไม่มีการพัฒนาครูอย่างถูกต้องก็ไม่สามารถทำให้ปฏิรูปการศึกษาสำเร็จได้ อย่างไรก็ตาม ปฏิรูปการศึกษาเป็นเรื่องของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นรัฐ หรือเอกชน ต้องเขามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ไม่ใช่หน้าที่ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง”ดร.เศรษฐพุฒิ กล่าว

ด้านนายอานันท์ ปันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรี กล่าวปาฐกถาพิเศษเรื่อง “บทบาทของการบริหารจัดการเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย” ว่า สังคมไทยเป็นสังคมที่โอบอ้อมอารี ชอบทำบุญ ชอบบริจาคเงินช่วยเหลือคนที่ยากลำบากกว่า แต่ก็เป็น การหวังผลตอบแทนให้เกิดกับตัวเอง และเป็นการให้ที่กระจุกกระจาย ไม่มีการตรวจสอบดูว่าเงินที่บริจคนั้นมีการจัดนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมหรือไม่ ดังนั้นในอนาคตการบริจาคของคนไทย ควรคำนึงถึงผลที่มีต่อสังคมไทยในภาพรวม ไม่ใช่เพื่อตัวเราเอง

ทั้งนี้การบริจาคเงินเพื่อเป็นการทุนการศึกษาเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้คนยากจนได้รับการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำในสังคมเพราะการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนได้ ขณะที่รัฐบาลก็ต้องลงทุนด้านการศึกษาที่สูง แต่ระบบการศึกษาไทยก็ยังล้มเหลวอยู่เช่นเดิม ในประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา จะเน้นการปฏิรูปหลักสูตรและคุณภาพครู

ดังนั้นประเทศไทยจึงควรให้ครูลดการสอนในห้องเรียน และตั้งคำถามเพื่อให้เด็กตอบโดยไม่ใช่คำตอบที่ถูกหรือผิด แต่เป็นการถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กพูดและคิดอย่างต่อเนื่อง โดยมีครูเป็นผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจะทำให้เด็กรู้จักคิดอย่างเป็นระบบ สังคมไทยจะต้องลงทุนด้านการศึกษา ซึ่งเป็นการลงทุนเพื่ออนาคต เพื่อลูกหลาน ไม่ใช่เพื่อตัวเราในปัจจุบัน

ขอบคุณที่มาจาก [คม ชัด ลึก วันที่ 23 สิงหาคม 2559](#)